

Man gik derefter til dagsordenens punkt 5, som var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2886, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 509).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2886, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 509).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ove Hansen: Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger her ved anden behandling, vil kun sige, at mit parti er indstillet på at medvirke til gennemførelse af lovforslaget om erhvervsskatten uændret. Det har under udvalgsbehandlingen været kritiseret, at det ikke er en endelig løsning af hele erhvervsskatteproblemet, man her har fundet. Dette var også genstand for kritik ved første behandling her i tinget. Jeg vil hertil sige, at det er ikke så let at ophæve erhvervsskatten, som man måske skulle tro, for gør vi det, må vi være klar over, at vi må have noget andet i stedet. Det er vist en nødvendighed, at disse centralkommuner, som man benævner dem, får en kompensation. Vi skal også passe på, at hvis erhvervsskatten helt blev fjernet, ville der opstå skattelykommuner, og det vil jeg anse for meget uheldigt. Vi har da også under udvalgsbehandlingen fået henvendelser fra både Købstadforeningen og Foreningen „Bymæssige Kommuner“ og her mærket, hvor vidt forskellige

interesserne er på tværs af politiske skillelinjer. Købstadforeningens repræsentanter så gerne, at tilsvaret til centralkommunerne blev større, og Foreningen „Bymæssige Kommuner“, der først og fremmest repræsenterer forstæderne, omegnskommunerne, gjorde indsigelser imod, at tilsvaret blev så stort, som det er foreslået i lovforslaget. Jeg tror nu, at der, ved at vi forlænger loven i 2 år, bliver mulighed for at få undersøgt, hvilke bestemmelser man i fremtiden skal anvende, hvis erhvervsskatten skal ophæves.

Med hensyn til loven om personlig skat til kommunen kan jeg også oplyse her, at mit parti gerne vil medvirke til lovforslagets gennemførelse, og vi indstiller det til vedtagelse uændret. Vi finder det helt rigtigt, at ligningslovens bestemmelser også kommer til at gælde vedrørende personlig skat til kommunen.

Jens Chr. Christensen: For at tage det sidste først: venstre kan medvirke til gennemførelse af lovændringen med hensyn til personlig skat til kommunen. Det er en ajourføring af hele ændringen af ligningsloven, og det er en ajourføring med hensyn til den merindtægt, der har været hos den enkelte skatteyder.

Men hvad angår lovforslaget, der går ud på at forlænge erhvervsskatten i 2 år, mener vi fra vor side, at der er for lidt tid til rådighed til at kunne gennemføre en ændring, sådan at den bliver i overensstemmelse med det, vi ønsker. Det er imidlertid ikke vort partis skyld, at lovforslaget er fremkommet på et så sent tidspunkt, som tilfældet er. Da vi for 3 år siden gennemførte den nugældende lov om erhvervsskat, var alle enige om, at vi ikke havde fundet frem til det, der var det rigtige. Men da gennemførte man den altså for 3 år og mente så, at der ville være tid til at finde frem til en virkelig løsning. Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Ove Hansen siger, at vi ikke uden videre kan ophæve erhvervsskatten. Der er mange problemer, som skal gennearbejdes, der er mange ting, som skal drøftes. Det hørte vi for øvrigt i udvalget af de to deputationer, der var inde hos os. Men vi fra vor side finder, at det er urigtigt at køre videre med den erhvervsskatteordning, vi har. Det er tydeligt fremgået af udvalgsarbejdet, at alle

[Jens Chr. Christensen.]

erkender, der er problemer, som skal tages op til løsning.

Vi stillede ved første behandling det spørgsmål til ministeren, om man ikke uden videre i de kommuner, hvor skatteprocenten er højere i opholdskommunen end i erhvervskommunen, kunne stryge erhvervsskatten. Det har man imidlertid ikke fundet anledning til. Vi kunne selvfølgelig fra vor side have stillet et ændringsforslag, men der er så store problemer i forbindelse med dette spørgsmål, at der ikke har været tid til at gennemdrøfte dem. Men når vi har haft for lidt tid til rådighed, må det være regeringens ansvar. Derfor kan vi fra vor side ikke medvirke til gennemførelsen af denne lovændring og må undlade at stemme ved tredje behandling.

Asger Jensen: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Poul Møller, ikke kan være til stede, skal jeg blot meddele, at det konservative parti ikke kan medvirke til en forlængelse af loven om erhvervsskat, idet vi beklager, at regeringen ikke er kommet med et endeligt udarbejdet lovforslag med hensyn til ordningen af denne sag. Det var en forudsætning for 3 år siden, at de 3 år skulle gå med at få udarbejdet et egentligt forslag; men det er altså ikke sket, og derfor vil vi undlade at stemme.

Axel Sørensen: Da der ikke foreligger noget ændringsforslag til de to lovforslag, som her behandles, skal jeg på det radikale venstres vegne straks kort anbefale, at man vedtager dem. Men jeg vil dog knytte nogle enkelte bemærkninger til lovforslagene.

Da man for 3 år siden gennemførte den nugældende afløsningsordning, var det, fordi den dagældende erhvervsbeskatning indeholdt en masse urimeligheder både for skatteyderne og i administrativ henseende. Ændringen blev dog dengang opfattet som en midlertidig ordning, der ikke i mindste mål skulle gribe ind i byrdefordelingen kommunerne imellem. De opfattelser, som nu er kommet frem dels fra de største erhvervskommuner og dels fra de omegnskommuner, der støder op hertil, er meget afvigende i deres form, og de kan i visse henseender være rigtige.

Men er det ikke rigtigt, at hvis en storbys mange virksomheder skal kunne udnyttes fuldt ud i produktionsmæssig henseende, er det nødvendigt, at den fornødne arbejdskraft skaffes til veje, selv om den eventuelt må hentes langvejsfra? Der er grund til at spørge, om det så kan være rigtigt samtidig at stille store krav til arbejdskraften i form af erhvervsskat.

Omvendt må man ude i omegnskommunerne have en klar forståelse af de store muligheder for at gøre beboerne i en omegnskommune til en større by delagtige i visse samfundsoplysende funktioner, som udøves af den store by, og som omegnskommunerne ellers ville være henvist til at sørge for hver for sig. Jeg nævner det kun ganske kort for derved at gøre det klart, at der skal udvises stor forståelse, hvis man skal nå frem til en positiv og varig løsning af de problemer, som erhvervsskatten og dens afløsning skaber kommunerne imellem. Det radikale venstre ønsker at medvirke til en positiv løsning af disse problemer, uden at der på nuværende tidspunkt gennemføres en lovgivning, som har slagside til stor skade for kommunerne indbyrdes. Vi ønsker, at der skabes en sund løsning ved lovgivning, og vi ønsker, at forholdene mellem omegnskommunerne og den store erhvervskommune indrettes på en sådan måde, at skatteyderne får forståelsen af, at man har handlet retfærdigt og korrekt.

Det samme gælder med hensyn til forholdet imellem de to store københavnske omegnskommuner og hovedstadskommunen. Også her ønsker det radikale venstre, at der søges tilvejebragt sådanne retningslinjer, at de kan bære en varig fremtidig udligningsordning mellem de 3 kommuner. Det er vort håb, at den højtærede indenrigsminister vil udnytte de 2 år, lovforslaget forlænges, til at forberede en lovgivning, som tager sigte på en løsning af de problemer, jeg her har gjort rede for.

Derfor agter det radikale venstre at stemme for lovforslagene ved tredje behandling.

Herluf Rasmussen: Som det fremgår af betænkningen, kan mit parti stemme for de foreliggende lovforslag ved tredje behandling. Specielt af hensyn til de københavnske omegnskommuner er det vist nok rimeligt,

[Herluf Rasmussen.]

når man giver udtryk for, at grundlaget for den nugældende beregning af afløsningstilsvaret ikke er tidssvarende mere og ej heller retfærdigt. Mit parti kan helt og fuldt dele de synspunkter, og det støttes også meget på, at den højtærede indenrigsminister netop gør gældende, at denne lovgivning er noget midlertidigt, og at ordningen formentlig skal føres ind i andre baner. Nu bliver man lidt betænkelig, hvis man hvert år under behandlingen af sådanne skattelove støder på ordet midlertidigt og samtidig på et løfte om, at til næste år eller måske nogle år ud i fremtiden vil der ske noget virkelig gennemgribende på området.

Jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger til denne passus om, at det er en midlertidig ordning. Ordningen har nu eksisteret siden 1959, og ærlig talt, jeg ved ikke rigtig, hvad den højtærede minister lægger i ordet midlertidigt, men jeg kan ikke se andet, end at tiden nu må være inde til, at der sker noget her. Den højtærede indenrigsminister er jo ikke bange for at omtale ting, der vil ske i fremtiden; jeg tænker her på spørgsmålet om storkommuner og den slags ting. Jeg ville være glad, hvis den højtærede indenrigsminister her fra talerstolen i dag ville give et lille begrundet håb om, at der skal ske noget med dette afløsningstilsvaret, således at den i mange tilfælde uretfærdige beregningsmåde af dette afløsningstilsvaret ændres derhen, at man ikke kommer i den samme situation, som vi har i dag, hvor omegnskommuner må betale til centralkommunen, for at denne kan holde sin udskrivningsprocent nede under tilsværskommunernes. Jeg er godt klar over, at det spørgsmål kan man ikke løse for den enkelte kommunes vedkommende; det må løses for kommunerne som helhed. Det er vel også troen på, at den højtærede indenrigsminister virkelig vil gøre noget effektivt, der får os til at gå ind for lovforslaget i denne omgang.

Mose Hansen: Ved første behandling af det foreliggende lovforslag vedrørende erhvervsskattens afløsning gav jeg på mit partis vegne udtryk for visse betænkeligheder ved at forlænge loven uændret i 2 år, idet kommunernes tilsvær stadig væk skal hvile på det grundlag, der var tilvejebragt i 1959. Dette grundlag er efter min mening

ikke det rette i fremtiden, da der i den forløbne tid og sandsynligvis også i de kommende 2 år vil ske væsentlige ændringer i omegnskommunernes struktur; der vil blive stigende skatteudskrivning dels som følge af de ændrede udskrivninger af amtstueskatterne, men også på grund af, at der i amterne er stærkt stigende udgifter, som vil mærkes i omegnskommunerne. Derudover vil omegnskommunerne få stærkt stigende udgifter til mange vidt forskellige opgaver betinget af forøget tilgang af nye beboere og nye industrier.

Af udvalgets betænkning fremgår, at der har været rettet henvendelse til udvalget fra Købstadforeningen og Foreningen „Bymæssige Kommuner“. Henvendelsen fra de pågældende og deres syn på erhvervsskattens afløsning har mit parti intet kendskab til, og det vil derfor unkladigt at stemme for forslag til lov om erhvervsskattens afløsning m. v., når det kommer til tredje behandling.

Derimod vil vi stemme for de foreslåede ændringer i lov om personlig skat til kommunen; dog må jeg i denne forbindelse beklage, at disse ændringer først vedtages så sent, at det kan virke generende i kommunerne, hvor man allerede flere steder er i gang med beregningen af den enkelte borgers skattetilsvær.

Indenrigsministeren: (Lars P. Jensen): Må jeg indledningsvis takke det samlede udvalg for tilslutningen til ændringerne i forslag til lov om personlig skat til kommunen og takke flertallet for tilslutningen til forslag til lov om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v.

Det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen sagde, at der havde været for lidt tid i udvalget; jeg erkender, at til en forhandling om en gennemgribende ordning af erhvervsskattespørgsmålet har der været for lidt tid. Det ærede medlem beklagede, at der ikke var sket noget i de tre forløbne år. Det er sådan set rigtigt, men også kun sådan set, for der er jo i de tre år, der er gået, siden erhvervsskattelovgivningen blev ændret, sket en lang række ændringer i de kommunale skattelove, ændringer, som det vel i øjeblikket er svært helt at se virkningerne af. Jeg tror, det ærede medlem hr. Mose Hansen har ret, når han ved lovforslagets

[Indenrigsministeren.]

første behandling — det findes i Folketings-tidende sp. 2902 — siger:

„Da loven om den kommunale indkomst- og ejendomsbeskatning først blev gennemført i 1961, er det måske nok i dag for tidligt at udtale sig helt bestemt om, hvilke virkninger denne lov har haft og vil få i fremtiden på omegnskommunernes økonomi“

— jeg kan tilføje: disse love. Der er sket noget i de tre år, men der er altså ikke sket en ændring af selve erhvervsskatteordningen eller en løsning af dette meget store problem.

Det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen sagde, at han havde ønsket af få gennemført den ordning, at beboerne i kommuner, der havde en højere beskatning end de pågældendes erhvervskommune, blev fritaget for erhvervsskat, men det ærede medlem erkendte, at det rejste store problemer, og ville derfor ikke stille forslag derom. Deri er jeg enig med det ærede medlem.

Endelig kommer spørgsmålet om den midlertidige ordning, som det ærede medlem hr. Herluf Rasmussen rejste. Det er rigtigt, at der dengang blev sagt, at det var en midlertidig ordning, og jeg tror også, at det, da lovforslaget blev fremsat, blev sagt, at det måske kunne være svært at finde frem til en endelig løsning inden for denne årrække. Jeg kan ikke give endeligt løfte om, at det kan nås inden for de første to år, således som det ærede medlem hr. Herluf Rasmussen ønskede at jeg skulle give udtryk for det her i dag; men jeg kan give det løfte, at jeg skal bestræbe mig for inden for de to år at finde en bedre løsning, en fastere løsning og en mere retfærdig løsning på disse skattespørgsmål.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse m. v.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1441, fremsættelsen i tidenden sp. 3530).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Axel Ivan Pedersen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til indfødsretsudvalget.

Uden forhandling eller afstemning
vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1463, fremsættelsen i tidenden sp. 3527).

Lovforslaget sattes til forhandling.